
Interne Memo

---

nr. INT14-0380

Aan: B&W en de Gemeenteraad
Van: Friedel Nijman
Datum: 11 februari 2014
Onderwerp: addendum bij Visiedocument
Afschrift aan: CliëntenAdviesRaad

Staatssecretaris J. Klijnsma heeft op 3 februari 2014, namens de regeringscoalitie, overeenstemming bereikt met de 2^e Kamer fracties van D'66, CU en SGP, als het gaat om de voorgestelde maatregelen WWB en aanpassing van een aantal cruciale elementen in de Participatiewet.

De maatregelen in de Wet werk en bijstand (WWB) worden met een half jaar uitgesteld. Deze worden pas op 1 januari 2015 van kracht, gelijk met de inwerkingtreding van de Participatiewet. Gemeenten krijgen zo meer tijd om de wijzigingen in de WWB voor te bereiden. Ook in de Participatiewet wordt een aantal wijzigingen voorgesteld. In hoofdlijnen gaat het om de volgende aanpassingen:

WWB:

- Het maatregelenregime bij het niet nakomen van verplichtingen: Gemeenten krijgen de ruimte om deze maatregel niet in één keer op te leggen, maar over een langere periode uit te smeren. Ook krijgen de gemeenten meer eigen beleidsruimte om in individuele gevallen af te wijken van de in de WWB minimaal voorgeschreven verlaging van de uitkering.
- De omkering van de bewijslast bij niet nakomen van verplichtingen: Het is nu aan de gemeente om aan te tonen dat verplichtingen niet zijn nagekomen.
- De tegenprestatie: het college krijgt de ruimte om zelf beleid te ontwikkelen omtrent het verrichten van een tegenprestatie.
- De verhuisplicht: het is niet de bedoeling dat iemand voor een tijdelijke (parttime) baan moet verhuizen. In de wet komt de mogelijkheid om de plicht tot verhuizen te clausuleren zodat rekening gehouden kan worden met ingebrachte bezwaren.
- De ingangsdatum WWB maatregelen wordt een half jaar verschoven om zo de beoogde inwerkingtredingsdatum te laten samenvallen met die van het wetsvoorstel Participatiewet.

Participatiewet:

- Ten aanzien van de Participatiewet is besloten dat huidige Wajongers met arbeidsvermogen niet in de bijstand terecht komen. Voor hen blijft de Wajong bestaan.
- In 2017 moeten werkgevers in de marktsector in totaal 5000 banen méér realiseren dan eerder in het sociaal akkoord was afgesproken, om inwerkingtreding van de quotumplicht te voorkomen.
- Het kabinet biedt gemeenten een financiële tegemoetkoming ten behoeve van de pensioenen van werknemers in de sociale werkvoorziening.
- De laagste loonschalen voor mensen die aangewezen zijn op loonkostensubsidie en onderdeel zijn van de afspraken over 125.000 duizend garantiebanen en 30.000 beschutte werkplekken zullen beginnen op 100% van het wettelijk minimum loon (WML). Tevens wordt een wettelijke bepaling in de Participatiewet opgenomen voor het geval deze afspraak onverhoopt niet in CAO's wordt gerealiseerd.

Al eerder werd bekend dat de taaleisen voor bijstandsontvangers minder streng worden dan in het regeerakkoord staat. Ook werd bekend dat de zoekperiode van vier weken voor alle bijstandsaanvragers mogelijk niet meer verplicht wordt en dat alleenstaande bijstandhouders met kinderen tot vijf jaar toch weer een tijdelijke vrijstelling van de sollicitatieplicht krijgen. Deze wijzigingen zijn echter niet in deze kamerbrief terug te vinden. Vermoedelijk worden deze punten per amendement ingebracht door de genoemde oppositiepartijen.

Wat wel overeind is gebleven

- De bijstandsgerechtigde moet desnoods verhuizen om algemeen geaccepteerde arbeid te vinden, wel met inachtneming van bovenstaande individuele uitzonderingsmogelijkheden.
- Werkaanvaarding mag niet worden belemmerd door onaangepaste kleding of gedrag tijdens sollicitaties of presentaties.
- De kostendelersnorm wordt ingevoerd. Als meer mensen in gezin een uitkering hebben, gaat elke uitkering omlaag.
- De verzachtende maatregelen voor de jonggehandicapten gelden alleen voor de bestaande gevallen. Nieuwe Wajongers kunnen wel in de bijstand terecht komen.

Effecten Visienota Participatie

Voor de voorliggende visienota heeft dit alles op onderdelen consequenties. Het gaat dan met name over het invoeren van de Tegenprestatie, de doelgroep Wajong, het hoofdstuk financiën en de (omvang van) de doelgroepen.

Andere onderdelen als het gaat om maatregelen WWB, zoals invoeringsdatum, maatregelenregime, verhuisplicht, etc. zijn voor de visie niet van belang, dan wel worden, inhoudelijk, nader uitgewerkt in het op te stellen beleidskader en/of bijbehorende beleidsregels in het 2^e halfjaar van 2014.

Ik ga in op de volgende onderdelen:

1. Tegenprestatie
2. Wajong
3. Financiën
4. Doelgroepen.

1. Tegenprestatie.

In de *Visie Participatiewet* wordt in hoofdstuk 2.2, pag. 10, de volgende visie neergelegd:

Tegenprestatie: we verwachten dat burgers hun eigen verantwoordelijkheid nemen, een actieve houding hebben en zorgen voor zichzelf, voor anderen en hun omgeving. In ruil voor het ontvangen van een uitkering verrichten uitkeringsgerechtigden, naast of in aanvulling op overige (re-integratie) trajecten, naar vermogen maatschappelijk nuttige activiteiten. Wij zien hier actief op toe.

In het akkoord is afgesproken dat gemeenten nu vrij zijn in hun keuze hoe de tegenprestatie wordt ingevoerd/opgelegd. Het is aan de gemeente om de duur, omvang en inhoud van de tegenprestatie te regelen. Het college krijgt hiermee de ruimte om zelf beleid te ontwikkelen. De gemeenteraad moet bij verordening regels vaststellen voor het opdragen van een tegenprestatie. In het aan u voor te leggen beleidskader (2^e halfjaar 2014) kan de keus worden gemaakt op welke wijze dit instrument kan worden ingezet.

2. Wajong.

In het akkoord is overeengekomen dat de doelgroep wajongers, zittend bestand, met een arbeidsvermogen, niet overgaat naar de gemeente maar bij het UWV blijft. Wel zijn afspraken gemaakt over herkeuring van de doelgroep en over de hoogte van de uitkering.

Conform de huidige systematiek blijft het instrument loondispensatie voor deze groep beschikbaar. De kosten van deze aanpassing worden door UWV gemaakt en kunnen gedekt worden binnen het financiële kader van de Participatiewet, waar de € 100 mln. (macro) compensatie van Wajongers deel van uitmaakt. Deze compensatie is immers niet meer nodig omdat de Wajongers niet overgaan naar de gemeenten en dus niet met de kostendelersnorm te maken krijgen.

3. Financiën.

In hoofdstuk 1.1 van de *Visie Participatiewet* bij het onderdeel *Meer met minder* wordt in de tabellen aangegeven wat de financiële gevolgen (tabellen 2 en 3, pag. 7) van de invoering van de Participatiewet zouden zijn. Nu de overgang van de doelgroep Wajong (met arbeidspotentieel) niet doorgaat, moeten de financiële consequenties ook worden aangepast.

De in de regio opererende werkgroep financiën wordt opgedragen om de financiële gevolgen van deze wijziging in beeld te brengen en te actualiseren.

NB: in de commissie MO is terecht opgemerkt dat de cijfers in de tabellen 2 en 3, pag. 7, van het visiedocument niet correct zijn.

tabel 2 blz 7: onder 2014: 27.075 (er staat 27.025)

tabel 3 blz 7 onder 2018 gebundeld re-integratiebudget 23.825 (er staat 23.725)

4. Doelgroepen.

In de *Visie Participatiewet* wordt in hoofdstuk 1.1 bij het onderdeel *Meer met minder* in tabel 1 (pag. 6) ingegaan op de omvang van de (nieuwe) doelgroep na invoering van de Participatiewet. Het zittende bestand Wajongers gaat nu niet over naar de gemeente. Dat heeft consequenties voor de omvang van de nieuwe doelgroep. Na invoering van de Participatiewet is er geen nieuwe instroom meer in de Wajong van mensen met arbeidspotentie. Deze doelgroep zal wel bij de gemeente terechtkomen als er recht bestaat op een bijstandsuitkering. Mensen die duurzaam geen arbeidsvermogen gaan ook na 1 januari 2015 naar het UWV.

Ook hierbij moet de hier vóór onder financiën genoemde werkgroep de gewijzigde omvang van de doelgroep in beeld brengen en de aantallen, zoals genoemd in de tabel 1, incl. de financiële gevolgen, in beeld brengen.